

ยุทธศาสตร์การพัฒนาปศุสัตว์มูลค่าสูงและอาหารปลอดภัยเขต 6

ยุทธศาสตร์การพัฒนาปศุสัตว์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 (ประกอบด้วยจังหวัดตาก, พิษณุโลก, สุโขทัย, อุทัยธานี, กำแพงเพชร, พิจิตร, นครสวรรค์, เพชรบูรณ์ และอุตรดิตถ์) มุ่งเน้นการยกระดับการผลิตสู่มาตรฐานสากลและความปลอดภัยทางอาหาร โดยสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการกรมปศุสัตว์ พ.ศ. 2566 – 2570 ที่เน้นนวัตกรรมและการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สรุปลงสาระสำคัญแบ่งตามชนิดสัตว์ได้ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์สัตว์เคี้ยวเอื้อง (โคเนื้อ, โคนม, กระบือ, แพะ)

- **โคเนื้อ:** มุ่งพัฒนาเป็นฐานผลิตโคเนื้อคุณภาพสูง (Premium Grade) โดยใช้จังหวัดตากเป็นแหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์ (Fodder Hub) กลยุทธ์สำคัญคือการสร้างตราสินค้า (Brand) และ Story เพื่อจดทะเบียนสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และใช้ระบบ Traceability ตรวจสอบย้อนกลับตลอดห่วงโซ่
- **โคนม:** เน้นเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำนมดิบให้ได้มาตรฐาน โดยมีเป้าหมายให้นมเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 14 กิโลกรัม/ตัว/วัน ส่งเสริมการใช้โปรแกรม G-Dairy และชุดตรวจ Genome เพื่อคัดเลือกสายพันธุ์ที่ทนร้อนและให้ผลผลิตสูง
- **กระบือ:** ปรับเปลี่ยนจากการเลี้ยงแบบพื้นบ้านสู่ระบบธุรกิจเกษตรยั่งยืน มีเป้าหมายเพิ่มประชากรกระบือปีละ 2,000 ตัว และรณรงค์มาตรการสงวนรักษาแม่พันธุ์ไม่ให้มีการฆ่ากระบือเพศเมียวัยเจริญพันธุ์
- **แพะ:** ยกระดับสู่สินค้ายุทธศาสตร์เพื่อการส่งออก เน้นการสร้างเครือข่ายฟาร์มปลอดโรค布鲁เซลโลซิส และส่งเสริมสินค้าฮาลาลเพื่อตอบสนองตลาดเฉพาะ (Niche Market)

2. ยุทธศาสตร์สัตว์ปีก (ไก่พื้นเมือง, ไก่ไข่)

- **ไก่พื้นเมือง:** เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีเกษตรกรเลี้ยงมากที่สุดในเขต 6 (กว่า 2.6 แสนราย) จึงมุ่งเน้นการเลี้ยงในระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ (GFM) และส่งเสริมเป็นสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวและตลาดออนไลน์
- **ไก่ไข่:** มุ่งเน้นความปลอดภัยภายใต้เครื่องหมาย “ไข่ไก่สุพรรณหงส์” โดยมีจังหวัดอุตรดิตถ์เป็นฐานการผลิตเชิงพาณิชย์หลัก กลยุทธ์คือการรณรงค์เพิ่มการบริโภคไข่ไก่ภายในพื้นที่และจัดการต้นทุนอาหารสัตว์

3. ยุทธศาสตร์สุกร

- **สุกร:** มุ่งเน้นการผลิตที่ได้มาตรฐาน GAP และความปลอดภัยทางอาหาร (Food Safety) เป็นสำคัญ เขต 6 มีฐานการผลิตใหญ่ในนครสวรรค์และกำแพงเพชร โดยมีกลยุทธ์เชิงรุกในการควบคุมโรค ASF และ FMD รวมถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมและของเสียด้วย BCG Model (เช่น การผลิตก๊าซชีวภาพ)

กลไกการขับเคลื่อนร่วม (Cross-Cutting Strategies)

เพื่อให้ยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ประสบความสำเร็จ พื้นที่เขต 6 ได้นำกรอบยุทธศาสตร์ชาติของกรมปศุสัตว์ มาบูรณาการ ดังนี้:

- **การพัฒนาบุคลากร:** ยกกระดับเกษตรกรสู่การเป็น **Smart Farmer** และผู้ประกอบการมืออาชีพ (Smart Enterprise)
  - **นวัตกรรมและดิจิทัล:** นำระบบ **e-Movement** และ **GPS Tracking** มาใช้ควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ และใช้ระบบ **DLD-Televet** ในการบริการสัตว์แพทย์ทางไกล
  - **มาตรฐานและความปลอดภัย:** เร่งรัดการรับรองมาตรฐานฟาร์ม (GAP/GFM) และสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด (**ปศุสัตว์ OK**) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในระดับสากล
-

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนรายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6

1. ยุทธศาสตร์ยกระดับกระบือเขต 6 สู่ธุรกิจเกษตรยั่งยืน

การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาระบือในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 มุ่งเน้นการยกระดับจากการเลี้ยงแบบพื้นบ้านสู่ระบบการผลิตเชิงธุรกิจที่ยั่งยืน โดยอาศัยข้อมูลสถิติและการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในพื้นที่ ดังนี้:

1. สถานการณ์และข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่เขต 6

จากการวิเคราะห์ข้อมูลล่าสุด พบว่าโครงสร้างปศุสัตว์ในเขต 6 มีความเข้มแข็ง โดยมีจำนวนประชากรกระบือรวม 208,145 ตัว และเกษตรกรผู้เลี้ยง 15,675 ราย จังหวัดที่มีความโดดเด่นประกอบด้วย:

- จังหวัดตาก: เป็นผู้นำที่มีจำนวนกระบือหนาแน่นที่สุดในเขตพื้นที่ คือ 56,374 ตัว (คิดเป็นร้อยละ 27.08) และยังเป็น "แหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์" (Fodder Hub) ที่สำคัญ
- จังหวัดอุทัยธานี: มีจำนวนกระบือ 36,534 ตัว และมีเกษตรกรผู้เลี้ยงมากที่สุดคือ 3,131 ราย
- จังหวัดพิษณุโลก: มีจำนวนกระบือ 29,800 ตัว

2. วิสัยทัศน์และเป้าหมายยุทธศาสตร์

- วิสัยทัศน์: "พัฒนาการผลิต เสริมสร้างวิถีชีวิตผู้เลี้ยงกระบือ อย่างยั่งยืน"
- เป้าหมายหลัก:
  1. ส่งเสริมการผลิตกระบือเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า 2,000 ตัวต่อปี
  2. สร้างกลุ่มเครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือใหม่ปีละ 10 กลุ่ม
  3. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมร้อยละ 15 ต่อปี

3. ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์สำคัญ (4 ด้าน)

ด้านที่ 1: การพัฒนาระบบการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเชิงธุรกิจ

- สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างอำนาจต่อรองและการตลาด
- จัดตั้งศูนย์สารสนเทศและจดทะเบียนเกษตรกรเพื่อให้ทราบข้อมูลการผลิตและความต้องการตลาด
- ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อและหนังกระบือคุณภาพสูงเพื่อตอบสนองตลาดเฉพาะ (Niche Market)

ด้านที่ 2: การอนุรักษ์ พัฒนาสายพันธุ์ และวัฒนธรรมประเพณี

- สร้างเครือข่ายการเรียนรู้และกลุ่มต้นแบบในทุกหมู่บ้านที่มีศักยภาพ
- บรรจุหลักสูตรการเลี้ยงกระบือและภูมิปัญญาไทยในระบบการศึกษาเพื่อดึงดูดเยาวชนรุ่นใหม่
- มาตรการสงวนรักษาแม่พันธุ์: บังคับใช้กฎหมายและรณรงค์ไม่ให้ฆ่ากระบืออัมท้องและกระบือเพศเมียวัยเจริญพันธุ์

- จัดงานประกวดกระบือ (Big Buffalo) เพื่อกระตุ้นการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์

ด้านที่ 3: การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการจัดการสุขภาพ

- การปรับปรุงพันธุ์: ใช้เทคโนโลยีชีวภาพและการผสมเทียมเพื่อกระจายพันธุ์กรรมกระบือปลักไทยที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก
- อาหารสัตว์: ส่งเสริมการใช้พืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อลดต้นทุน
- สุขภาพสัตว์: ดำเนินแผนปฏิบัติการเชิงรุกป้องกันโรคพยาธิและโรคระบาด เพื่อลดอัตราการตายของลูกกระบือก่อนหย่านม

ด้านที่ 4: การศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนการพาณิชย์และการอนุรักษ์

- วิจัยระบบกลไกการตลาดและการแปรรูปเนื้อ/หนังกระบือ
- ศึกษาวิจัยการใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพกระบือ
- ถ่ายทอดผลงานวิจัยและเทคโนโลยีสู่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

4. จุดแข็งและโอกาสที่ต้องเร่งผลักดัน (SWOT Analysis)

- จุดแข็ง: กระบือเลี้ยงง่าย ทนทานต่ออาหารคุณภาพต่ำ และให้มูลที่เป็นปุ๋ยอินทรีย์ชั้นดี ช่วยลดต้นทุนเกษตรกร
- โอกาส: รัฐบาลส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติ และมีความต้องการกระบือมีชีวิตสูงจากประเทศเพื่อนบ้าน
- แนวทางเสริม: สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการกรมปศุสัตว์ (พ.ศ. 2566-2570) ที่เน้นการสร้าง Smart Farmer และการใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ: เกษตรกรจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายกระบือ ลดรายจ่ายจากการใช้แรงงาน และปุ๋ยคอกแทนสารเคมี ส่งผลให้ชุมชนมีความสุขและสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างเข้มแข็ง

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อคุณภาพสูงปศุสัตว์เขต 6 สู่สากล

ยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 มุ่งเน้นการยกระดับจากการเลี้ยงเพื่อใช้แรงงานในอดีตสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ที่มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อตอบสนองความต้องการทั้งในและต่างประเทศ โดยมีรายละเอียดครอบคลุมทุกมิติดังนี้:

1. สถานการณ์และข้อมูลพื้นฐาน (Current Status)

พื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 มีความเข้มแข็งด้านการเลี้ยงโคเนื้ออย่างมาก โดยมีข้อมูลสถิติดังนี้:

- จำนวนประชากรโคเนื้อรวม: 665,038 ตัว และมีเกษตรกรผู้เลี้ยง 47,975 ราย

- จังหวัดที่มีศักยภาพสูงสุด: จังหวัดตาก เป็นผู้นำทั้งจำนวนโคเนื้อ (253,719 ตัว) และจำนวนเกษตรกร (17,636 ราย) นอกจากนี้ยังเป็น "แหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์" (Fodder Hub) ที่สำคัญที่สุดในเขตพื้นที่
- จังหวัดรองลงมา: ได้แก่ สุโขทัย (110,538 ตัว), นครสวรรค์ (78,817 ตัว) และเพชรบูรณ์ (77,095 ตัว)

2. วิสัยทัศน์และเป้าหมายยุทธศาสตร์

- วิสัยทัศน์: "เป็นแหล่งผลิตโคเนื้อที่มีคุณภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการผลิต บูรณาการเครือข่ายอย่างยั่งยืน"
- เป้าหมายหลัก:
  - ยกระดับมาตรฐานการผลิตและรักษาเสถียรภาพพื้นที่การเลี้ยง
  - เพิ่มปริมาณการผลิตโคเนื้อคุณภาพ (Premium Grade)
  - สร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3. ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์สำคัญ (3 ด้านหลัก)

ยุทธศาสตร์ที่ 1: การเพิ่มประสิทธิภาพและการพัฒนาศักยภาพการเลี้ยงโคเนื้อ

- การจัดการฟาร์มและพันธุ์สัตว์: พัฒนาสายพันธุ์โคเนื้อให้ตรงตามความต้องการตลาดด้วยการผสมเทียม และนำงานวิจัยเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้
- การพัฒนา Smart Farmer: ส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่และยุวเกษตรกรให้มีทักษะการผลิตเพื่อการส่งออก
- พื้นที่ต้นแบบ: จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ (ศพก.) หรือสถาบันโคเนื้อเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์และสาธิตการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพ
- การจัดการอาหารสัตว์: ส่งเสริมการทำแปลงหญ้าและใช้เทคโนโลยีอาหารผสมครบส่วน (TMR) เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2: การพัฒนาตลาดภายในประเทศ ตลาดต่างประเทศ และเพื่อการแปรรูป

- การสร้างมูลค่าเพิ่ม: ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Brand) และ Story โคเนื้อ ในพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ เพื่อขึ้นทะเบียนสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)
- มาตรฐานการส่งออก: เพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลมาตรฐานฟาร์มและโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐานสากล (GMP/HACCP) เพื่อขยายช่องทางตลาดต่างประเทศ
- ตลาดเฉพาะ (Niche Market): เน้นการผลิตโคเนื้อคุณภาพสูงเพื่อทดแทนการนำเข้า

ยุทธศาสตร์ที่ 3: การส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ กลุ่ม องค์กร และสถาบัน

เกษตรกร

- **การสร้างเครือข่าย (Cluster):** จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรที่เข้มแข็งอย่างน้อยจังหวัดละ 1 กลุ่ม และเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจภายใต้อุปทานการผลิต
- **พันธสัญญาการผลิต:** ส่งเสริมการทำเกษตรแบบพันธสัญญา (Contract Farming) และการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่างเกษตรกร ภาครัฐ และเอกชนผู้ส่งออก

4. การขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี (สอดคล้องกับแผน DLD 2566-2570)

เพื่อให้ยุทธศาสตร์มีความทันสมัย เขต 6 จะนำแนวทางของกรมปศุสัตว์มาใช้ ดังนี้:

- **ระบบสารสนเทศ:** จัดทำ Big Data และระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ตลอดห่วงโซ่การผลิต
- **การบริการดิจิทัล:** ใช้ระบบ e-Movement สำหรับการเคลื่อนย้ายสัตว์ และระบบ GPS Tracking (DLD e-Tracking) สำหรับยานพาหนะบรรทุกสัตว์
- **สุขภาพสัตว์:** เน้นการเฝ้าระวังเชิงรุกภายใต้แนวคิด "สุขภาพหนึ่งเดียว" (One Health) และการณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย และโรคคัมปี สกิน อย่างต่อเนื่อง

สรุปผลที่คาดว่าจะได้รับ: ยุทธศาสตร์นี้จะช่วยให้เขต 6 เป็นฐานการผลิตโคเนื้อคุณภาพสูงที่สำคัญของประเทศ เกษตรกรมีความเข้มแข็งในการรวมกลุ่ม และสามารถผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐานสากล เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และแข่งขันได้ในตลาดโลกอย่างยั่งยืน

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโคนมยั่งยืน ปศุสัตว์เขต 6 2566-2570

การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาโคนมในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 มุ่งเน้นการยกระดับประสิทธิภาพการผลิต นำนมดิบให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการกรมปศุสัตว์ พ.ศ. 2566 - 2570 โดยมีรายละเอียดดังนี้:

1. สถานการณ์และข้อมูลพื้นฐาน (Current Status)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติล่าสุดในพื้นที่เขต 6 พบว่าโคนมเป็นสัตว์ที่มีจำนวนการเลี้ยงน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับสัตว์ชนิดอื่น โดยมีจำนวนโคนมรวม 4,993 ตัว และเกษตรกร 144 ราย จังหวัดที่มีศักยภาพหลักในการเลี้ยงโคนม ได้แก่:

- **จังหวัดสุโขทัย:** มีจำนวนโคนมมากที่สุดคือ 2,567 ตัว (เกษตรกร 70 ราย)
- **จังหวัดเพชรบูรณ์:** มีจำนวนโคนม 1,343 ตัว (เกษตรกร 41 ราย)
- **จังหวัดนครสวรรค์:** มีจำนวนโคนม 624 ตัว (เกษตรกร 16 ราย)
- **หมายเหตุ:** จังหวัดอุตรดิตถ์ไม่มีรายงานการเลี้ยงโคนมในฐานข้อมูลปัจจุบัน

2. วิสัยทัศน์และเป้าหมายยุทธศาสตร์

- **วิสัยทัศน์:** "สร้างอาชีพการเลี้ยงโคนมให้ยั่งยืน องค์กรเกษตรกรมีความมั่นคง เกษตรกรมีความเข้มแข็ง"
- **เป้าหมายหลัก (Targets):**
  1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้มีอัตราการให้นมเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 14 กิโลกรัม/ตัว/วัน
  2. เกษตรกรมีรายได้สุทธิไม่ต่ำกว่า 30,000 บาทต่อเดือน
  3. องค์กรเกษตรกร (สหกรณ์/กลุ่ม) มีกำไรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

3. ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์สำคัญ (3 ด้านหลัก)

ด้านที่ 1: การสร้างความเข้มแข็งให้แก่สหกรณ์และองค์กรเกษตรกร

- **ยกระดับการบริหารจัดการ:** พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่สหกรณ์ในการบริหารจัดการน้ำนมและฟาร์มสมาชิก
- **การเพิ่มปริมาณและคุณภาพ:** ส่งเสริมการใช้โปรแกรม DHI หรือ G-Dairy เพื่อจัดการฐานข้อมูลฟาร์มโคนมอย่างเป็นระบบ
- **เทคโนโลยีการผลิต:** พัฒนาประสิทธิภาพเครื่องรีดนมและการใช้ประโยชน์จากอาหารสัตว์คุณภาพดี

ด้านที่ 2: การสร้างความมั่นคงในอาชีพและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

- **มาตรฐานฟาร์ม:** เร่งรัดการจัดทำมาตรฐานฟาร์มโคนม (GAP) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพน้ำนม
- **การจัดการอาหารสัตว์:** ส่งเสริมการปลูกหญ้าเนเปียร์ปากช่อง 1 และการผสมอาหารสัตว์ใช้เอง (TMR) เพื่อลดต้นทุน
- **การจัดการราคา:** กำหนดระบบรับซื้อน้ำนมดิบตามคุณภาพ (Quality Based Pricing)

ด้านที่ 3: การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและสุขศาสตร์โคนม

- **Smart Farmer:** สร้างเกษตรกรโคนมรุ่นใหม่ที่มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ
- **การจัดการสุขภาพสัตว์:** เน้นการควบคุมโรคที่สำคัญ เช่น โรคเต้านมอักเสบ (Mastitis), โรค布鲁เซลเลสิส และโรคทูเบอร์คูโลสิส
- **การผสมเทียมและพันธุกรรม:** พัฒนาทักษะเจ้าหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาการผสมติดยาก และใช้ชุดตรวจ Genome เพื่อคัดเลือกโคนมที่ให้น้ำนมดีและทนร้อน

4. แนวทางการพัฒนาสู่อนาคต (BCG & Innovation)

เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์ 5 ปี (2566-2570) เขต 6 จะต้องดำเนินการเพิ่มเติมในส่วนของ:

- **ความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม:** ส่งเสริมระบบบำบัดน้ำเสียในฟาร์มโคนม และการลดก๊าซเรือนกระจกตามแนวทาง Green Deal
- **การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล:** พัฒนาระบบการสัตวแพทย์ทางไกล (DLD-Televet) และระบบแจ้งเตือนภัยพิบัติอัจฉริยะ
- **การปรับปรุงพันธุ์:** สร้างฝูงแม่โคนมชั้นเลิศ (Commercial Elite Dams) เพื่อกระจายพันธุกรรมสู่ฟาร์มเกษตรกรในพื้นที่

จุดแข็งที่ต้องใช้ประโยชน์: พื้นที่เขต 6 มี "Fodder Hub" ที่เข้มแข็งในจังหวัดตากและพิษณุโลก ซึ่งสามารถสนับสนุนด้านพืชอาหารสัตว์คุณภาพสูงให้กับฟาร์มโคนมในจังหวัดข้างเคียงได้เป็นอย่างดี

4. ยุทธศาสตร์ยกระดับการเลี้ยงแพะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เขต 6

ยุทธศาสตร์การพัฒนาแพะในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 มุ่งเน้นการยกระดับการเลี้ยงแพะให้เป็นอาชีพที่ยั่งยืน มีคุณภาพมาตรฐาน และเพียงพอต่อการส่งออก โดยบูรณาการข้อมูลสถิติล่าสุดและแนวทางการดำเนินงานจากแหล่งข้อมูล ดังนี้:

1. สถานการณ์การเลี้ยงแพะในพื้นที่เขต 6

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติล่าสุด พบว่าการเลี้ยงแพะในพื้นที่เขต 6 มีการเติบโตอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีประชากรแพะรวม 126,767 ตัว และเกษตรกรผู้เลี้ยง 3,773 ราย จังหวัดที่มีศักยภาพสูงสุดประกอบด้วย:

- **จังหวัดเพชรบูรณ์:** เป็นศูนย์กลางการเลี้ยงแพะที่ใหญ่ที่สุดในเขต 6 มีประชากรแพะ 43,939 ตัว (ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่)
- **จังหวัดนครสวรรค์:** มีจำนวนแพะ 20,743 ตัว
- **จังหวัดตาก:** มีจำนวนแพะ 17,719 ตัว
- **ภาพรวมตลาด:** ส่วนใหญ่เป็นการผลิตแพะเนื้อในรูปแบบแพะมีชีวิตและเนื้อแพะปรุงสำเร็จ ส่วนแพะนมมีผลิตภัณฑ์เป็นนมพาสเจอร์ไรส์และเครื่องสำอาง

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

- **จุดแข็ง:** แพะเป็นสัตว์ที่ใช้เงินลงทุนต่ำกว่าโค-กระบือ ให้ผลตอบแทนเร็ว และสามารถเลี้ยงร่วมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจได้
- **จุดอ่อน:** ขาดแคลนพ่อ-แม่พันธุ์ดี เกษตรกรขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ และเครือข่ายยังไม่เข้มแข็งพอ
- **โอกาส:** ภาครัฐกำหนดให้แพะเป็นสินค้ายุทธศาสตร์ และมีนโยบายส่งเสริมสินค้าฮาลาลเพื่อตอบสนองตลาดเฉพาะ

- **อุปสรรค:** ปัญหาโรคระบาดสำคัญ (เช่น บรูเซลโลซิส, ปากและเท้าเปื่อย) และการลักลอบนำเข้าสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้าน

3. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย

- **วิสัยทัศน์:** "พัฒนาอาชีพการเลี้ยงแพะให้ยั่งยืน มีผลผลิตที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการส่งออก"
- **เป้าหมายหลัก:**
  1. เพิ่มประชากรแพะในพื้นที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อปี
  2. สร้างเครือข่ายหรือชมรมผู้เลี้ยงแพะระดับจังหวัดอย่างน้อยจังหวัดละ 1 เครือข่าย
  3. เพิ่มจำนวนฟาร์มปลอดโรคบรูเซลโลซิสให้ได้ตามเป้าหมาย (ระดับ A 30 แห่ง และระดับ B 63 แห่ง)

4. ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์สำคัญ (3 ด้าน)

ยุทธศาสตร์ที่ 1: การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

- **การรวมกลุ่ม:** ส่งเสริมการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายการผลิตและการตลาดให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
- **ศูนย์เรียนรู้:** จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงแพะเพื่อเป็นแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี
- **แหล่งเงินทุน:** สนับสนุนให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อขยายกิจการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2: การพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

- **การปรับปรุงพันธุ์:** จัดตั้งศูนย์กระจายพันธุ์แพะและใช้เทคโนโลยีชีวภาพ (เช่น การผสมเทียม) เพื่อเพิ่มปริมาณแพะพันธุ์ดี
- **อาหารสัตว์:** พัฒนาแหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์คุณภาพสูง และจัดตั้งคลังเสบียงสัตว์ชุมชนร่วมกับท้องถิ่น
- **มาตรฐานฟาร์ม:** เร่งรัดการทำฟาร์มปลอดโรคและฟาร์มมาตรฐาน (GFM/GAP) เพื่อสร้างความปลอดภัยให้ผู้บริโภค

ยุทธศาสตร์ที่ 3: การส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาด

- **ระบบสารสนเทศ:** พัฒนาระบบฐานข้อมูลการซื้อขายแพะในระดับเขต (ปศข.6) เพื่อเชื่อมโยงผู้ผลิตและผู้ซื้อ
- **ตลาดระดับจังหวัด:** ส่งเสริมการเปิดตลาดนัดแพะและช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูป
- **การณรงค์:** สร้างความเข้าใจและกระตุ้นการบริโภคเนื้อแพะและนมแพะภายในภูมิภาค

5. กลไกการขับเคลื่อนและผลที่คาดว่าจะได้รับ

การขับเคลื่อนจะดำเนินการผ่านคณะกรรมการพัฒนาแพะระดับเขตและจังหวัด โดยบูรณาการร่วมกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษา เพื่อให้เกษตรกรมีประสิทธิภาพในการผลิตสูงขึ้น มีรายได้ที่มั่นคงจาก

ราคาผลผลิตที่มีเสถียรภาพ และสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรเกษตรกรอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการกรมปศุสัตว์ พ.ศ. 2566-2570 ที่มุ่งเน้นนวัตกรรมและการตลาดนำการผลิต

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาไก่พื้นเมืองปศุสัตว์เขต 6 สู่อสากล

ยุทธศาสตร์การพัฒนาไก่พื้นเมืองในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 มุ่งเน้นการยกระดับวิถีการเลี้ยงแบบดั้งเดิมสู่การผลิตที่ได้มาตรฐาน ปลอดภัย และสร้างมูลค่าเพิ่มในเชิงพาณิชย์ โดยมีรายละเอียดสำคัญดังนี้:

1. สถานการณ์ปัจจุบันและฐานข้อมูลการผลิต

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติล่าสุด พื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 มีความโดดเด่นอย่างมากในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง โดยเป็นกลุ่มสัตว์ที่มีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงมากที่สุดในภูมิภาคคือ 267,621 ราย และมีจำนวนไก่พื้นเมืองรวมทั้งสิ้น 12,936,399 ตัว จังหวัดที่มีศักยภาพการผลิตสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่:

- จังหวัดเพชรบูรณ์: เป็นผู้นำทั้งจำนวนไก่ (2,138,714 ตัว) และจำนวนเกษตรกร (45,065 ราย)
- จังหวัดนครสวรรค์: มีจำนวนไก่ 1,957,106 ตัว
- จังหวัดพิษณุโลก: มีจำนวนไก่ 1,826,935 ตัว การเลี้ยงส่วนใหญ่ยังคงเป็นลักษณะเกษตรกรรายย่อยในครัวเรือน ซึ่งมีต้นทุนการผลิตต่ำเนื่องจากใช้แรงงานในครอบครัวและมีแหล่งวัตถุดิบอาหารสัตว์ในท้องถิ่น

2. วิสัยทัศน์และพันธกิจ

วิสัยทัศน์: "ไก่พื้นเมือง ปลอดภัย มรดกวิถีไทย สร้างรายได้ สู่อุตสาหกรรม" วัตถุประสงค์หลัก: เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกร พัฒนามาตรฐานการผลิตไก่พื้นเมืองให้ปลอดภัย และเพิ่มมูลค่าการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

3. ประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญ (3 ด้านหลัก)

ยุทธศาสตร์ที่ 1: การพัฒนาระบบการผลิต (Production System Development)

- การอนุรักษ์และพัฒนาสายพันธุ์: สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อปรับปรุงพันธุ์ไก่พื้นเมืองในระดับชุมชน และจัดตั้งศูนย์เครือข่ายกระจายพันธุ์ไก่พื้นเมือง
- การศึกษาวิจัย: มุ่งเน้นการวิจัยสูตรอาหารสัตว์ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ การผลิตไก่พื้นเมืองอินทรีย์ และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น การผลิตและผสมเทียมด้วยน้ำเข้าไก่แช่แข็ง เพื่อรักษาพันธุกรรมที่ดี
- Smart Farmer: ยกระดับเกษตรกรให้เป็นมืออาชีพผ่านการถ่ายทอดภูมิปัญญาควบคู่กับเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์ที่ 2: การพัฒนาระบบการควบคุมป้องกันโรค (Disease Control System)

- **ความปลอดภัยทางชีวภาพ:** ปรับระบบการเลี้ยงให้เป็นแบบคอกปิดหรือโรงเรือนที่สามารถป้องกันโรคได้จริง (GFM) โดยมีเป้าหมายปรับระบบป้องกันโรคในไก่พื้นเมืองกว่า 1.6 ล้านราย
- **มาตรการเชิงรุก:** รมรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคนิวคาสเซิลและอหิวาต์สัตว์ปีกอย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนรณรงค์ทำวัคซีนในไก่พื้นเมืองทั่วประเทศกว่า 40 ล้านตัว
- **การเฝ้าระวัง:** พัฒนาเครือข่ายอาสาปศุสัตว์ในการรายงานโรคและควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

ยุทธศาสตร์ที่ 3: การเพิ่มศักยภาพด้านการตลาด (Market Potential Enhancement)

- **โครงสร้างพื้นฐาน:** ผลักดันให้มีการก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์ปีกขนาดเล็กที่ได้มาตรฐานในพื้นที่เพื่อรองรับการแปรรูป
- **การสร้างแบรนด์และอัตลักษณ์:** พัฒนาผลิตภัณฑ์ไก่พื้นเมืองให้เป็นสินค้า OTOP และส่งเสริมเป็นสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- **การตลาดออนไลน์:** สนับสนุนให้เกษตรกรใช้ช่องทางตลาดออนไลน์ในการเข้าถึงผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ

4. จุดแข็งและโอกาสที่ต้องเร่งขับเคลื่อน

ไก่พื้นเมืองในเขต 6 มีจุดแข็งที่รสชาติอร่อยเป็นที่นิยม และมีความทนทานต่อสภาพภูมิอากาศและโรคพยาธิได้ดีกว่าไก่พันธุ์เชิงพาณิชย์ ในขณะที่ตลาดมีความต้องการไก่พื้นเมืองคุณภาพสูงเพิ่มขึ้นตามกระแสการดูแลสุขภาพ อย่างไรก็ตาม ยังมีอุปสรรคเรื่องการเจริญเติบโตที่ช้าและปัญหาการขาดแคลนวัคซีนในบางช่วง ซึ่งต้องอาศัยการบริหารจัดการกองทุนความร่วมมือและฐานข้อมูลสารสนเทศที่แม่นยำมาแก้ไข

ผลที่คาดว่าจะได้รับ: เกษตรกรในพื้นที่เขต 6 จะมีอาชีพที่มั่นคงจากการผลิตไก่พื้นเมืองที่ได้มาตรฐานสากล มีมูลค่าการตลาดที่สูงขึ้น และส่งผลให้ประเทศไทยมีความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมไก่ไข่ปลอดภัย ปศุสัตว์เขต 6

ยุทธศาสตร์การพัฒนาไก่ไข่ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 มุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานการผลิตให้มีความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค โดยบูรณาการข้อมูลสถิติล่าสุดและทิศทางการพัฒนาจากแผนปฏิบัติการกรมปศุสัตว์ ดังนี้:

1. สถานการณ์และข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่ (Current Status)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติปศุสัตว์ล่าสุด พื้นที่เขต 6 มีศักยภาพในการผลิตไข่เชิงพาณิชย์ที่เข้มแข็ง โดยมีจำนวนไก่ไข่รวม 7,280,567 ตัว และเกษตรกร 11,758 ราย จังหวัดที่มีความโดดเด่นในห่วงโซ่การผลิตประกอบด้วย:

- **จังหวัดอุดรดิตถ์:** เป็นฐานการผลิตเชิงพาณิชย์ขนาดใหญ่ มีจำนวนไก่ไข่สูงที่สุดถึง 2,783,431 ตัว (คิดเป็นร้อยละ 38 ของเขต) แม้จะมีผู้เลี้ยงเพียง 267 ราย ซึ่งสะท้อนถึงการเลี้ยงแบบอุตสาหกรรมเข้มข้น
- **จังหวัดนครสวรรค์:** มีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงมากที่สุดคือ 2,424 ราย และมีจำนวนไก่ 1,591,896 ตัว
- **จังหวัดพิจิตร:** มีจำนวนไก่ไข่ 1,264,621 ตัว

2. วิสัยทัศน์และเป้าหมาย (Vision & Goals)

- **วิสัยทัศน์:** “ผลิตไก่ไข่ที่มีคุณภาพ และปลอดภัยต่อผู้บริโภค”
- **วัตถุประสงค์หลัก:**
  1. เพื่อเพิ่มอัตราการบริโภคไก่ไข่ในพื้นที่ (เนื่องจากปัจจุบันคนไทยบริโภคเฉลี่ยเพียง 160 ฟอง/คน/ปี ซึ่งต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซียหรือญี่ปุ่น)
  2. เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่และรายได้ที่ยั่งยืน
  3. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในด้านคุณภาพและมาตรฐานสินค้า

3. ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์สำคัญ (Strategic Issues)

ประเด็นที่ 1: การเพิ่มการบริโภคและขยายตลาดไก่ไข่

- **กลยุทธ์:** ดำเนินโครงการรณรงค์การบริโภคไข่ไก่ และสร้างการรับรู้ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับคุณค่าทางโภชนาการ
- **ตลาดเฉพาะ:** เชื่อมโยงผลิตภัณฑ์เข้ากับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ซึ่งมีความต้องการบริโภคสูง

ประเด็นที่ 2: การสร้างความมั่นคงในอาชีพและการลดต้นทุน

- **กลยุทธ์สำหรับรายย่อย:** ส่งเสริมโครงการเลี้ยงไก่ไข่หลังบ้านปลอดภัย และการสร้างเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรรายย่อยเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง
- **การจัดการต้นทุน:** พัฒนาทักษะการจัดการฟาร์มเพื่อลดต้นทุนด้านอาหารสัตว์และอุปกรณ์ ซึ่งถือเป็นจุดอ่อนหลัก
- **การเข้าถึงแหล่งทุน:** สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยเข้าถึงเงินทุนในการดำเนินธุรกิจและการวิจัยพัฒนา

ประเด็นที่ 3: การยกระดับมาตรฐานการผลิตและความปลอดภัยทางอาหาร

- **กลยุทธ์มาตรฐาน:** เร่งรัดให้ฟาร์มเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP/GFM และส่งเสริมการรับรองภายใต้เครื่องหมาย “ไข่ไก่สุพรรณหงส์” เพื่อสร้างอัตลักษณ์และความเชื่อมั่น

- **การควบคุมโรค:** เพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังโรคระบาดปึก (เช่น ไข้หวัดนก) เชิงรุกแบบบูรณาการ โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยงตามแนวชายแดน
- **ห้องปฏิบัติการ:** พัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการในการตรวจสอบสารตกค้างและคุณภาพไข่ไก่ให้ได้มาตรฐานสากล

4. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Insights from SWOT)

- **จุดแข็ง:** พื้นที่เขต 6 มีระบบมาตรฐานฟาร์มและระบบควบคุมโรคที่มีประสิทธิภาพอยู่เดิม ทำให้ไข่ไก่มีความปลอดภัยสูง
- **โอกาส:** กระแสความสนใจสินค้าเกษตรปลอดภัยของผู้บริโภค และการเปิดตลาดในกลุ่มประเทศอาเซียน (AEC) ที่มีความต้องการเพิ่มขึ้น
- **อุปสรรค:** ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ผันผวนสูงและปัญหาภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพสัตว์

5. แนวทางการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (BCG Model)

เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์ พ.ศ. 2566-2570 พื้นที่เขต 6 จะมุ่งเน้น:

- **การจัดการของเสีย:** นำมูลไก่มาพัฒนาเป็นพลังงานทดแทนหรือปุ๋ยเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและกลิ่นรบกวนในชุมชน
- **ระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability):** ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดเก็บข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและติดตามเส้นทางผลิตภัณฑ์จากฟาร์มสู่ผู้บริโภค

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ: เกษตรกรในพื้นที่เขต 6 จะมีอาชีพที่มั่นคงขึ้นจากการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ขณะที่ผู้บริโภคจะได้รับสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐานภายใต้ตราสัญลักษณ์ที่เชื่อถือได้ ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจในภาคปศุสัตว์ของภูมิภาคอย่างยั่งยืน

7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสุกรปลอดภัย พื้นที่ปศุสัตว์เขต 6

ยุทธศาสตร์การพัฒนาสุกรในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 มุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างความมั่นใจในด้านความปลอดภัยทางอาหาร (Food Safety) และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมีรายละเอียดดังนี้:

1. สถานการณ์และฐานข้อมูลการผลิตในพื้นที่

จากข้อมูลสถิติล่าสุด พื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 มีประชากรสุกรรวมทั้งสิ้น **1,389,189 ตัว** โดยมีเกษตรกรผู้เลี้ยง 15,340 ราย จังหวัดที่เป็นฐานการผลิตสำคัญ ได้แก่:

- **จังหวัดนครสวรรค์:** มีจำนวนสุกรมากที่สุดคือ **290,668 ตัว**

- **จังหวัดกำแพงเพชร:** มีจำนวนสุกร 258,274 ตัว และมีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงมากที่สุด在全省คือ 3,155 ราย
- **จังหวัดพิษณุโลก:** มีจำนวนสุกร 243,256 ตัว

2. วิสัยทัศน์และเป้าหมายยุทธศาสตร์

- **วิสัยทัศน์:** "การผลิตได้มาตรฐาน เพื่ออาหารปลอดภัย"
- **วัตถุประสงค์:** เพื่อปรับปรุงมาตรฐานการผลิตสุกรทั้งระบบให้สะอาด ปลอดภัย และปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค
- **เป้าหมายหลัก:**
  1. พัฒนาการผลิตระดับฟาร์ม ควบคุมโรคระบาด และจัดการมลภาวะ
  2. พัฒนาโรงฆ่าสัตว์ สถานที่จำหน่าย และการขนส่งให้ถูกสุขอนามัย
  3. ควบคุมคุณภาพปัจจัยการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์สุกร

3. ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์สำคัญ (3 ด้านหลัก)

ยุทธศาสตร์ที่ 1: พัฒนาการผลิตสุกรและผลิตภัณฑ์

- **การจัดการฟาร์ม:** เร่งพัฒนาฟาร์มสุกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน (GAP) และปรับระบบการเลี้ยงสุกรปลอดภัย (GFM) สำหรับเกษตรกรรายย่อย,
- **การจัดการสิ่งแวดล้อม:** ส่งเสริมการจัดการมลภาวะ (กลิ่น, แอมโมเนีย) และการใช้ประโยชน์จากของเสีย เช่น การผลิตก๊าซชีวภาพเพื่อลดภาวะเรือนกระจก,,
- **การปรับปรุงพันธุ์:** พัฒนาเครือข่ายขยายพันธุ์สุกรและปรับปรุงพันธุ์ให้เหมาะสมกับสภาพการเลี้ยงของเกษตรกรในพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 2: พัฒนาโรงฆ่าสุกร การขนส่ง และตลาดสุกร

- **มาตรฐานโรงฆ่า:** ยกระดับโรงฆ่าสัตว์และสถานที่ชำแหละตัดแต่งซากให้ได้มาตรฐานสากล
- **โลจิสติกส์สะอาด:** พัฒนาระบบการขนส่งสุกรมีชีวิตและเนื้อสุกรให้ถูกสุขอนามัย
- **ตลาดคุณภาพ:** ส่งเสริมสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด (ปศุสัตว์ OK) และขึ้นทะเบียนผู้ค้าส่ง/ค้าปลีกเพื่อความโปร่งใส,,

ยุทธศาสตร์ที่ 3: พัฒนามาตรฐานปัจจัยการผลิตสุกรและผลิตภัณฑ์

- **ความปลอดภัยทางชีวภาพ:** ส่งเสริมการใช้ระบบ Biosecurity และการใช้สมุนไพรเพื่อลดการใช้ยาปฏิชีวนะและป้องกันโรค
- **การตรวจสอบสารตกค้าง:** รมรงค์และตรวจสอบการใช้สารเร่งเนื้อแดงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเฝ้าระวังเชื้อ *Streptococcus suis*,,

- นวัตกรรมอาหารสัตว์: ฝึกอบรมผู้ประกอบการผลิตอาหารสัตว์ด้วยระบบ GMP/HACCP และใช้เทคโนโลยีชีวภาพในการผลิต

4. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและคำแนะนำ (SWOT Insights)

- จุดแข็ง: ประเทศไทยมีต้นทุนการผลิตสุกรต่ำกว่าหลายประเทศในอาเซียน และมีความได้เปรียบด้านเทคโนโลยีการผลิตและวัตถุดิบ (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์)
- ปัญหาหลัก: โรคปากและเท้าเปื่อย (FMD) ยังเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการส่งออก รวมถึงความเสี่ยงจากโรคอุบัติใหม่อย่าง ASF (อหิวาต์แอฟริกาในสุกร) และโรค PRRS,
- โอกาส: นโยบายรัฐบาลที่สนับสนุนธุรกิจสุกรเพื่อการส่งออกและการเข้าสู่ตลาด AEC

5. กลไกการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ (สอดคล้องแผนปี 2566-2570)

เพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการกรมปศุสัตว์ พื้นที่เขต 6 จะมุ่งเน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น:

- การเคลื่อนย้ายสัตว์ผ่านระบบ e-Movement และตรวจสอบผ่าน GPS Tracking,
- การพัฒนาผู้ประกอบการสู่การเป็น Smart Enterprise และการทำปศุสัตว์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง BCG Model,
- การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระดับสากลเพื่อการเฝ้าระวังโรคสัตว์ข้ามแดน,

ผลที่คาดว่าจะได้รับ: ยุทธศาสตร์นี้จะช่วยลดความสูญเสียจากโรคระบาด เพิ่มความเชื่อมั่นในสินค้าสุกรของเขต 6 และสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้กับเกษตรกรผ่านระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

.....